

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVII. S. Joannes Apostolus. Nunquid ad præceptum tuum elevabitur
Aquila, & in arduis ponet nidum suum? in petris manet, & in præruptis
silicibus commoratur, atque inaccessis rupibus, inde ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

fer alio genere dilectionis (ut scilicet pro ipsis ardentissime oraret , imò etiam eos excusaret) id est per insignem misericordiam. hujus viscera limites non habent, se extendunt ad utilitatem cujusque. ideo non contentus visceribus dilectionis etiam aspira ad viscera misericordiae, nam ista, ut vides, intra signa Electionis primo loco ponuntur. *Induite vos sicut Electi Dei, sancti, & dilecti viscera misericordiae &c.* & ista tu quoque primo loco tibi conquire.

4. Considera id, quod S. Protomartyrem adeo misericordem fecit erga suos persecutores, haud dubie fuisse exemplum Christi, quod paulò antè spectaverat. & hoc quoque prae omnibus movere te debet. unde audis hortantem Apostolũ: *Sicut & Christus donavit vobis, ita & vos.* Condonatio offensae non fit vi ullius alterius dilectionis, facile concesserim, fit solius vi misericordiae. Sed ecce ut ad hoc ipsum

Christus & quidem tui causâ pervertit hinc est, quòd redemptio mundi Misericordiae tribuatur potius à factis peccatis, quàm cuius alteri generi amicitia fieri. *Per viscera Misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto.* Luc. 1. v. 78. *Secundùm suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis.* Tit. 2. v. 5. *Secundùm misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam.* 1. Pet. 1. v. 3. Itaque si vis misericordiae Deus adduci poterit, ut humanâ carne indutus pro te (scilicet ingrato) in Crucis stipite moreretur, an non vi ejusdem tu quoque adduci poteris, ut boni quidpiam facias, ut velis his, qui etiam injulè te offenderunt? Poteris sanè, si velis: nam promptu est gratia. & ò te deum hoc consequaris! aquis hinc ipsius salutis, quod inveniri possit, certissimum: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequuntur.*

Matt. 5.

XXVII.

S. Joannes Apostolus.

Nunquid ad praeceptum tuum elevabitur Aquila, & in arduis nidum suum: in petris manet, & in praeceptis silicibus commoratur, atque inaccessis rupibus. Inde contemplantur eam, & de longè oculi ejus prospiciunt. Pulli ejus lambent sanguinem, & ubicunque cadaver fuerit, statim adest. Job 39. v. 17.

1. Considera, omnes Interpretes sensu mystico hic intelligere per Aquilam verum Contemplatorem,

Aquila comparatù ratione Inductus & quis ille instinctus Aquila? alium evolare. nec istud tantum, sed regis gaudere

gaudere cellissimis. sic ille. quod altius enititur, hoc amplius invenit satisfactio- nis. *In arduis ponit nidum suum.* non in altis duntaxat, sed in arduis. sex sunt gradus Contemplationis. primus est in sola Imaginatione, & est ille, quo contemplamur res istas visibiles, & earum miramur multitudinem, varietatem, elegantiam, dotesque ceteras, quas soli sensus nobis representant, atque in ijs laudamus Deum. *Quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia in sapientia fecisti.* Pl. 103. v. 24. Secundus est in Imaginatione, cui Ratio adminiculatur: & est ille, quo non solum res contemplamur visibiles modo, quem diximus, sed in super rationis adminiculo investigamus dotes occultas, finem, ob quem sunt conditæ, aptitudinem, differentiam, utilitatem & alias earum conditiones, quæ non apparent primo statim intuitu. *Mirabilia opera tua, & anima mea cognoscit nimis.* Pl. 138. v. 14. Tertius est in Ratione, quam juvet Imaginatione; & est ille, quo ex visibilibus levamur ad cognoscenda invisibilia. *Invisibilia Dei per ea, quæ facta sunt, intellectu conspiciuntur.* Rom. 1. v. 20. neque solum è rebus creatis colligimus creatorem, quod est ijs uti cen. scalâ, sed insuper in proprietatibus, quas cernimus, exempli causâ in aqua, in seminibus, in sole quasi reflexione quadam contemplamur proprietates Gratia, cum sanctitatem largitur, Inspirationum, cum radices agunt, Intelligentiarum, cum assistunt, Christi, cum bona om-

nia infert mundo: id quod est ijs quasi speculum formare: *Interroga jumenta, & docebunt te.* Ec. Job. 12. v. 7. Quartus est in Ratione, quam adjuvet Ratio: & est ille, quo Ratio amoto, quoad potest, sensuum officio, se figit in contemplandis veritatibus purè spiritualibus, & illas, quas intelligit, v. g. delectationem, quam percipit, in se solis intuetur directe; quas verò non intelligit, ab alijs deducit similibus, quas intelligit, v. g. à delectatione, quam subministrant scientiæ humanæ, deducit id, quod dabit visio beata. *Creavit illis scientiam Spiritus Eccl. 17. v. 6.* Quintus est superior Ratione, sed non advertus: & est ille, quo contemplamur veritates, quas sola Ratio integrè assequi non potest per se ipsam, sed haud agrè approbat, cum fuerint revelatæ, imò illis penitus acquiescit. Tales sunt simplicitas, ut loquimur, Essentiæ Divinæ, Immensitas, Infinitas, & alia ejus prærogativæ Ratione quidem superiores, sed non contrariæ, quas Fides manifestat. *Audi Israel, Dominus Deus noster. Dominus unus est.* Deut. 6. v. 4. Sextus non tantum superat Rationem, sed conculcat: & ut talis complectitur fidei veritates pertinentes ad Trinitatem personarum Divinarum, & alia ejusmodi mysteria, quibus Ratio naturâ sua repugnare consuevit; & tamen illuminata à Deo non modo non repugnat, sed ijs magis delectatur quàm aliis, & gaudet, cum videt se vinci simul & roborari. *Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram*
Hhh hhh 3 *stram*

stram. Job. 36. v. 26. Primi gradus referuntur ad res sensibiles, secundi ad Intelligentes, tertij ad Incomprehensibiles. atque adeo primi sunt faciles, secundi alti, tertij ardui, atque hic demum Aquila libenter nidum suum collocat. quia spiritus Contemplantis transiens colles, quiescit in montibus, sed in jugis nidificat. *In arduis ponit nidum suum* hoc est in ijs veritatibus diligentius versatur, quas fides aperuit; & nunc gaudet videre, quam aptè Rationi consentiant, nunc gaudet videre, quantum illam transcendunt. Tu dum audis de Instinctu tam nobili, qui datus est Aquilæ, statim intelligis, quid facere oporteat, si Deus eò usque te vocare dignabitur. Interea adverte, si è Contemplantium numero Aquila maxima censeatur fuisse S. Joannes Evangelista, hinc esse, quia nemo primos suos volatus altiùs extulit, eò scilicet, ubi solent alij finire suos: *In principio erat Verbum &c.*

2. Considera, Aquilam amare juga, sed non quæcunque: *in Petris manet*, quia verus Contemplator non simpliciter gaudet arcanis revelatis à Fide, quia sunt adeò sublimia, sed quia sunt fidei, hoc est firma, solida, secunda, inconcussa. Hæc est sublimitas illi gratissima. *Munimenta saxorum sublimitas ejus.* Il. 33. nisi quoddam mysteria nobis revelata per fidem in duas classes dividantur. quædam pertinent ad Divinitatem, alia ad Humanitatem Christi. unde vides duplicis generis esse petras illas excellentissimas, in quibus Aquila libentius commoratur,

quædam sunt inaccessibiles ob celsitudinem, alia non solum ob celsitudinem, sed quia sunt prærupta. *In præruptis silicibus commoratur.* & *inaccessis rupibus.* In rupibus inaccessis præsentantur mysteria Divinitatis, quæ equidem altitudine sua terrent intellectus infirmorum in hunc, qui tamen si capere nequeunt, saltim rorantur. *Digne enim invenire non possumus: magnus fortitudine, & iudicio, & justitiâ, & enarrari non potest, non timebunt eum viri.* & non audent contemplari, qui se dicunt esse sapientes. Job. 37. v. 14. In præcipitijs præcipitijs signantur mysteria Humanitatis, ad quæ tam multi continuo currunt, frangunt. *Offenderunt enim in lapidibus offensionis.* Rom. 9. v. 32. dumtaxat, quia non capiunt, explodunt. *Non autem prædicamus Christum Crucifixum, Judæis quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam.* 1. Cor. 1. v. 23. Verus Contemplator Aquilam maxime pariter nidum facit *in præruptis silicibus, & inaccessis rupibus.* Ita etiam facit *in præruptis silicibus*, quos perisatis diu voratur in mysterijs Humanitatis: deinde *inaccessis rupibus*, quæ transit ad illa Divinitatis, sed progreffa temporis ab his ad illa, & roratur ab illis ad ista ultro citroque commoratur, uti facit Aquila adulta, cum utroque petram inveniat æquè firmam, in qua commoretur. *Inaccessis rupibus* libenter habet campum aspiciendo solentibus suis plenum fulgoribus. *In præruptis silicibus* tutum habet refugium à ventis, à tempestatibus, à turbidibus, à

pluvijs, cum tenebescit. Et tu ad proprium profectum adhuc disce, ut si in mysterijs Divinitatis quasi Beatos amuleris in videndo DEO, in mysterijs Humanitatis te contra sevas tempestates tuearis, quibus repente in jugis suis etiam Aquilæ exponuntur. succedunt tempora desolationis, tristitiæ, et dñj, adversitatis. tunc quid agas? convola ad plagas Christi pro te vulneribus proficisci. *Ingrreditur scissuras petrarum, & in cavernas Saxorum à facie formidinis Domini. II. 2. v. 21.*

3. Considera Aquilam commorari in inaccessis rupibus, ne in loco tam edito molestiam patiat ab hominibus: & commorari in præruptis silicibus, ut neque patiat à bestijs, maximè voracibus, cum quibus non facillè sine gravi necessitate dimicat. Duo hæc emolumenta tu quoque referes, commorando ad modum Aquilæ jam in inaccessis rupibus, jam in præruptis silicibus. Cum vis effugere conversationem hominum molestam, evade in rupes, in silite contemplationi gaudiorum inexplicabilium, quibus fruuntur, qui manifestum DEI vultum cernunt, & fastidies consortium omnium, quos infra reliquisti. *Nostri autem conversatio in celis est. Phil. 3. v. 20.* Cum vis effugere persecutiones demonum tibi inferorum, evade in prærupta, penetra in mysteria Christi pauperis, despecti, deformis, laniati, tunc enim demones minùs habent animi appropinquandi.

4. Considera verum Contemplatorem non ita abripi gustu solitudinis,

ut nolit eam deferere, si agatur de anima è peccato eruendâ, imò hic est cibus, quo nutritur. *Esca Justorum est conversatio peccatorum*, inquit S. Gregorius in hunc locum. Unde eam etiam è summis culminibus prospicit. *inde contemplatur escam.* & sicut habet oculos etiam eminus prospiciendi miserias peccatorum, qui non solum Deo sunt mortui, sed putuerunt in vitijs suis: *De longè oculi ejus prospiciunt;* ita ingenti Zelo quasi fame stimulatus, recto rapidòque volatu fertur in prædam: *ubicunque cadaver fuerit, statim adest.* Hoc est agere ad modum Aquilæ excelsæ, non solum contemplationi sed & venationi esse intentum. & sic etiam Joannes Evangelista facit modis tam diversis. Unde si eum admireris, cum vides in vertice montium figentem oculos in disco solis tanquam Aquilam solitariam, non minùs eum debes admirari, cum vides ætate decrepitâ per præcipitia & prærupta currentem non alio fine, quam ut juvenem effrenem assequatur, & obtineat instar Aquilæ prædatrix. *Sicut Aquila volans ad escam. Job. 9. v. 26.* Hæc est vita illa pulchra, vita mixta, quæ Contemplationem cum Actione conjungit. Atque hæc est vita Aquilæ. *In arduis ponit nidum suum, & tamen ubicunque cadaver fuerit, statim adest.*

5. Considera hoc non intelligendum de Tyronibus. & ideo si Contemplator adultus quasi Aquila transit à Contemplatione ad Actionem, & ab Actione ad Contemplationem, non illico

lico id permittit suis etiam Alumnis. Curat, ut isti potius initio sint dediti solitudini, silentio, orationi, venatus autem habeant subinde gustum aliquem, sed non lautum. unde dicitur: *Pulli eius lambent sanguinem.* Patum non est, quod isti sub initium incipiant assuefacere palatum gustandæ summæ suavitati, quam affert anima etiam ringente diabolo extracta peccatis. Succedet tempus, quo transfurti sunt à linctu sanguinis ad profuvium, quo pectus & pennas proliant, adeo vehemens erit venatus, quem instituent, ut unguibus dæmonum eripiant cadaver aliquod færentissimum, cujus interitum ex alto prospiciebant. Sed dum tempus istud adveniat, satis est in eis accendere amorem sanguinis tam dulcis. atque hoc est, quod hodierna Aquila suis faciebat filiis dilectis. *Quoniam ille animam suam pro nobis posuit, dicebat, debemus & nos pro fratribus animas ponere.* Jo. 3. v. 16. eos invitabat tanquam Aquila generosa ad sanguinem saltem desiderio libandum.

6. Considera, quemadmodum per Aquilam hoc loco sacri Interpretes consensu unanimi Contemplatorem intelligunt, ita eosdem observare, neminem ad contemplationem lege ordinariâ elevari. *Numquid ad præceptum tuum elevabitur Aquila?* necesse est, ut DEUS se solo eò nos elevert. *Sustollam te super altitudines terra.* Isa. 58. v. 14. Venient dies, quibus etiam Aquila lassatur, nec amplius sentit in se vires, & ad volatus suos solitum vi-

gorem. tunc igitur quid agendum expectandum humiliter præceterum Domini, quo denuo excitetur. & fortiter nequeat evolare in colima, consistat in montibus. & si necesse possit assequi, non transcat colima, vult quippe DEUS, ut etiam Aquila intelligat, si habeat in contemplatione duas alas aliàs tam validas, quales sunt Cognitio & Amor, eas non habere se. *Dare sunt mulieri ala dicitur Aquila magna, ut volaret in desertum.* Apoc. 12. v. 14. neque dicas de Judo, qui specialiter Domino confidunt, qui *spesant in Domino*, scriptum invenitur: *assument pennas sicut Aquila.* Isa. 40. v. 31. *assument enim vero, sed assument cum fuerint illis oblata à DEO.* & per hoc indicatur discrimen inter eos, qui plurimum confidunt DEO, & qui non confidunt. nam qui confidunt, cum poterunt aliquando imitari Aquilas alcis obsecundando volatibus, ad quos DEUS illos invitat, tam per cognitionem, quam per amorem, nolent ob pusillanimitatem, aut metum, aut antiquæ suæ methodi amorem, latere in imo, uti faciunt, qui non confidunt. Ceterum si per se ipsos assument pennas sicut Aquila, qui spesant in Domino, non idcirco eas altiorum poterunt aptare humeris: *assument sicut pennas assument alij.* & ideo ad id, quod donum est, necesse est expectare, quam DEUS offerat, etiam manifeste, utroque procedas ad usum, & quantumvis id, quod donum est, possit aliquando honestè postulari à DEO; nihilominus invenitur equidem in Scripturis

qui petiverit à DEO alas Columbarum: *Quis dabit mihi pennas sicut Columbarum, & volabo, & requiescam?* Pl. 54. v. 6. Sed qui petiverit alas Aquilae, non invenitur. quia Columbarum datae sunt alas tam pernices & rapidae, ut ad tuendam salutem & vitam ad usque Regionem aëris fugâ sibi possit consulere. Aquilae autem datae sunt, ut illi Regioni etiam dominetur.

XXVIII.

Sancti Innocentes.

Ecce, quibus non erat Judicium, ut biberent calicem, bibentes bibent, & tu quasi innocens relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes. Jer. 49. v. 12.

1. Considera, quàm sis delicatus, si terreatis illâ exiguâ adverteat vel ærumnâ, quàm DEUS tibi immitte, ut Caelum largiatur. Infantes isti innocentes, ut eo potissentur, vix nati crudelissimam sustinere mortem debuerunt, confossi & jugulati in conspectu Matrum, & tu obrinere vis gratus? ô quantum falleris! *Ecce, quibus non erat judicium, ut biberent calicem, bibentes bibent, & tu quasi innocens relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes.* Dicit: *quibus non erat judicium*, quia sicut infantes illi nondum erant iudicio præditi, ita non solum capaces non erant ejusmodi poenae, sed nec quaestionis quidem, adeo erat eorum explorata innocentia, & tamen biberunt calicem quasi Rei, & quasi Rei mortis, ut adeo totum biberent usque ad suadum: *bibentes biberunt.* & tu cum sis reus, querelas & lamenta prodis, si tibi stillas aliquas

bibere contingat? Perge sanè nuntius indulgere cupiditatibus, risibus, jocis, saltibus vacare, litare genio: quod hic non pareris, ibi patieris. *Gaude & letare filia F. dom, qua habitas in terra Hus: ad te quoque perveniet calix: inebriaberis, atque nudaberis.* Th. 14. v. 21. *Inebriaberis* omni illa amaritudine, cujus modo nec libere guttam sustines: *Nudaberis* omni illa sive voluptate, sive honore & gloria, quæ nunc uniantur ad pariendam tibi lætitiâ.

2. Considera nomine calicis hæc intelligi Justitiam vindicativam juxta illud: *Calix in manu Domini vini mero, plenus mixto.* Pl. 74. v. 7. & ideo bene nota ejus qualitates. Est *Calix*, quia hæc Justitia usurpatur à DEO ad mensuram, hoc est, secundum quantitatem vel qualitatem delicti, quod est plectendum. *Potum dabis nobis in lachrymis in mensura.* Pl. 79. v. 6.

Lii iiii

Est